

Llista d'espera de consultes externes d'especialitats a les Terres de l'Ebre

El Servei Català de la Salut (CatSalut) té establerts els terminis de referència per a l'accessibilitat a les consultes d'atenció especialitzada (consultes externes d'especialitats) al seu càrrec. Els terminis de referència d'accés (llista d'espera) s'apliquen en funció de la seva prioritats segons la situació clínica i social, com són la gravetat de la malaltia i les seves repercussions en la vida dels pacients, els riscos associats a la demora i l'efectivitat clínica. Les prioritats fixades per a les consultes d'especialitats programades són de 30 dies per a les de prioritats preferent i de 90 dies per a les de prioritats ordinària. Els terminis de referència i el nivell de prioritats són comptadors des de la data de les demandes de consulta especialitzada efectuades pels facultatius corresponents que es notifiquen al CatSalut. Aquest les incorpora als seus registres, proporciona informació pública mensual de la llista d'espera de consulta externa de cada tipus d'especialitat per a cada centre sanitari i Regió Sanitària, fa el corresponent seguiment sobre la seva efectivitat i estableix, quan cal, les mesures correctores.

El present article té el propòsit de compartir de manera actualitzada algunes dades sobre la situació de les consultes externes de les següents 12 especialitats (Al·lèrgia; Cardiologia; Cirurgia General; Dermatologia; Digestiu; Ginecologia; Neurologia; Oftalmologia; Otorrinolaringologia; Traumatologia; Urologia; i Resta d'Especialitats) per tal de valorar el possible impacte de la situació creada per la pandèmia de la covid-19 des de març del 2020 en les respectives llistes d'espera i en la disminució del nombre anual de consultes efectuades, i per reflexionar sobre possibles maneres més efectives d'atendre les necessitats dels actuals i dels possibles pacients de la Regió Sanitària Terres de l'Ebre (RSTE) amb criteris d'accessibilitat, equitat i qualitat.

Totes les dades aquí detallades

procedeixen de dades publicades per CatSalut. Es refereixen a tot l'any 2020 i es comparen amb les de tot l'any 2019. Estan referides al conjunt dels 3 hospitals públics de la Regió Sanitària Terres de l'Ebre (Hospital Verge de la Cinta de Tortosa, Hospital Comarcal de Móra i Hospital Comarcal d'Amposta) que tenen establerts terminis de referència per a l'accés a les consultes externes de les especialitats que cadascun d'ells presta als ciutadans assegurats i beneficiaris de CatSalut.

Sobre l'activitat de consultes externes d'especialitats: l'any 2020 es van realitzar a la RSTE un total de 41.069 consultes externes d'especialitats (el 36% menys de les 63.915 del 2019). A Catalunya es van fer 1.520.555 (el 31% menys de les 2.190.095 del 2019). L'activitat del 2020 a la RSTE ordenada pel nombre de consultes externes de cada especialitat i amb la variació d'activitat respecte al 2019 va ser la següent: Traumatologia 6.829 (-32%); Oftalmologia 5.060 (-35%); Dermatologia 4.379 (-31%); Cirurgia General 3.023 (-36%); Otorrinolaringologia 2.335 (-46%); Ginecologia 2.219 (-11%); Neurologia 2.026 (+4%); Digestiu 1.833 (-29%); Urologia 1.418 (-35%); Cardiologia 1.189 (-36%); Al·lèrgia 1.040 (-10%) i Resta d'Especialitats 9.718 (-48%)

Sobre el nombre de pacients en llista d'espera: el nombre de pacients en llista d'espera de consultes externes d'especialitats a 31/12/2020 a la RSTE era de 8.495 (el 38% menys dels 13.681 de març del 2020 en les respectives llistes d'espera i en la disminució del nombre anual de consultes efectuades, i per reflexionar sobre possibles maneres més efectives d'atendre les necessitats dels actuals i dels possibles pacients de la Regió Sanitària Terres de l'Ebre (RSTE) amb criteris d'accessibilitat, equitat i qualitat.

2%); Otorrinolaringologia 542 (-11%); Ginecologia 452 (+11%); Digestiu 406 (-38%); Cardiologia 161 (-48%); Neurologia 133 (-83%); Urologia 131 (-66%); Al·lèrgia 86 (-78%); i Resta d'Especialitats 2.374 (-17%). Del total de pacients que esperaven el 58% eren dones i el 42% homes. Les úniques especialitats on les dones que esperaven eren menys que els homes són Urologia (29% dones), Cardiologia (43% dones) i Cirurgia General (44% dones).

Sobre els dies d'espera (temps mitjà d'espera) dels pacients: el nombre de dies d'espera (temps

“L'any 2020 es van realitzar a la Regió Sanitària de les Terres de l'Ebre un total de 41.069 consultes externes d'especialitats (el 36% menys de les 63.915 del 2019)

mitjà d'espera) i la variació del nombre de dies d'espera entre 31/12/2020 i 31/12/2019 per a les consultes externes de cada especialitat a la RSTE va ser la següent: Digestiu 207 dies (+122); Cirurgia General 170 dies (+86); Traumatologia 143 dies (+67); Ginecologia 141 dies (+86); Oftalmologia 139 dies (+73); Otorrinolaringologia 125 dies (+51); Dermatologia 123 dies (+47); Urologia 50 dies (+21); Cardiologia 48 dies (-2); Neurologia 42 dies (-36); Al·lèrgia 39 dies (-25); i Resta d'Especialitats 185 dies (+94)

La demanda o sol·licitud de consultes d'especialitats dels pacients es realitza habitualment des de l'atenció primària de salut per part dels seus facultatius després de valorar el corresponent estat de salut, practicar o demanar estudis i proves complementàries, establir la se-

va orientació diagnòstica i terapèutica, i el seu pronòstic. La demanda de serveis d'atenció primària està condicionada tant per la necessitat i la voluntat dels possibles pacients o famílies com per l'oferta i l'accessibilitat, formal o real, dels serveis d'atenció primària. És molt evident que la situació de la pandèmia de la covid-19 ha limitat extraordinàriament l'accessibilitat real i l'activitat dels serveis d'atenció primària de salut i això ha contribuït a una significativa disminució de la demanda de consultes d'atenció, que també ha rebut en els seus professionals, serveis i centres l'impacte i les conseqüències directes de la pandèmia i ha afectat de manera molt diversa la seva activitat i els temps d'espera de molts pacients.

Enric Nin Julve
metge especialista en Medicina Preventiva i Salut Pública

Esperar una cosa bona o veient vol dir creure, desitjar i confiar en aconseguir-la i que es converteixi en realitat. Esperar molt de temps una cosa que no arriba ens pot provocar impaciència, inseguretat, malestar i pertorbació. Així, qui espera es desespera.

EL DIBUIX DE LA SETMANA per Jokin Moya

